

การประเมินความเสี่ยงการ ทุจรีตในประเด็นที่เกี่ยวข้อง กับสินบน

ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.2568

องค์การบริหารส่วนตำบล
หนองสาหร่าย

การประเมินความเสี่ยงการทุจริตในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับการรับสินบน ขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองสาหร่าย ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘

๑. ที่มาและความสำคัญ

การทุจริตในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสินบนเป็นปัญหาสำคัญที่เกิดขึ้นมาอย่างต่อเนื่องยาวนาน มีความซับซ้อน รุนแรงมากขึ้นเรื่อย ๆ ก่อให้เกิดความเสียหายและส่งผลต่อการพัฒนาประเทศในทุกมิติ ทั้งทางด้านสังคม ที่ก่อให้เกิดความเหลื่อมล้ำ และไม่เท่าเทียมของประชาชน ด้านเศรษฐกิจที่กระทบต่อความเชื่อมั่นของ นักลงทุน และด้านการเมืองที่ทำให้เกิดความเสียหายต่อภาพลักษณ์ด้านความโปร่งใสของประเทศ

แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ประเด็น การต่อต้านการทุจริตในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสินบน มีเป้าหมายหลัก เพื่อให้ภาครัฐมีความโปร่งใส่ปลอดการทุจริตและประพฤติมิชอบได้กำหนดแนวทางในการพัฒนา เพื่อป้องกันการทุจริตในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสินบน โดยให้ความสำคัญกับการปรับและหล่อหลอมพฤติกรรมของ “คน” ให้มีจิตสำนึก และพฤติกรรมที่ยึดมั่นในความซื่อสัตย์สุจริต โดยการเปลี่ยนแปลงวิธีคิด (Paradigm Shift) หรือสามารถ แยกแยะประโยชน์ส่วนตนออกจากประโยชน์ส่วนรวมได้ อีกทั้งยังได้ให้ความสำคัญกับการพัฒนา “ระบบ” เพื่อลดจำนวนคดีการทุจริตในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสินบนในหน่วยงานภาครัฐ ผ่านการสร้างนวัตกรรม ใน การต่อต้าน การทุจริตในหน่วยงานภาครัฐอย่างต่อเนื่องเพื่อสนับสนุนให้การดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐมีความ โปร่งใส ตรวจสอบได้ในทุกขั้นตอนการดำเนินงานโดยแนวทางการสร้างความโปร่งใสของหน่วยงานภาครัฐที่สำคัญ ประการหนึ่ง คือ “การประเมินความเสี่ยงด้านการทุจริตในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสินบน” เพื่อให้หน่วยงาน ภาครัฐมี มาตรการระบบ หรือ แนวทางในการบริหารจัดการความเสี่ยงของการดำเนินงานที่อาจก่อให้เกิดการ ทุจริต

การประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ (Integrity & Transparency Assessment : ITA) หรือที่เรียกว่าการประเมิน ITA ถือเป็นเครื่องมือในการขับเคลื่อนนโยบายของ รัฐบาล เครื่องมือหนึ่ง โดยเป็นเครื่องมือในเชิงบวกที่มุ่งพัฒนาระบบราชการไทยในเชิงสร้างสรรค์เพื่อให้หน่วยงาน ภาครัฐ ทั่วประเทศรับทราบถึงสถานะและปัญหาการดำเนินงานด้านคุณธรรมและความโปร่งใสขององค์กร ผลการ ประเมิน ที่ได้รับจะช่วยให้หน่วยงานภาครัฐสามารถนำไปใช้ในการปรับปรุงพัฒนาองค์กรให้มีประสิทธิภาพในการ ปฏิบัติงาน การให้บริการสามารถอำนวยความสะดวกและตอบสนองต่อประชาชนได้ดียิ่งขึ้น ซึ่งถือเป็นการ ยกระดับมาตรฐาน การดำเนินงานภาครัฐ ดังนั้น การประเมิน ITA จึงมิได้เป็นเพียงการประเมินคุณธรรมและความ โปร่งใสเพียงเท่านั้น แต่ยังเป็นการประเมินประสิทธิภาพการปฏิบัติงานและการให้บริการประชาชน เพื่อให้ทราบ

ถึงช่องว่างของความไม่เป็นธรรมและความด้อยประสิทธิภาพ สำหรับนำไปจัดทำแนวทางมาตรการต่างๆ ในการป้องกันการทุจริตและ ประพฤติมิชอบในระบบราชการไทยต่อไป

การประเมิน ITA ถือเป็นเครื่องมือที่หน่วยงานภาครัฐได้สำรวจตนเอง เพื่อให้ได้รับทราบข้อมูล อันส่งผลให้เกิดความตระหนักและปรับปรุงการบริหารงานและกำกับดูแลการดำเนินงานให้มีประสิทธิภาพ เกิดประโยชน์ต่อประชาชนและให้ความสำคัญกับด้านคุณธรรมและความโปร่งใสขององค์กรมากยิ่งขึ้น

นอกจากนี้การประเมิน ITA ยังส่งผลให้เกิดการเปลี่ยนแปลงและพัฒนาการของหน่วยงานภาครัฐ ในทางปฏิบัติอย่างเห็นได้ชัด โดยเฉพาะอย่างยิ่งความตื่นตัวและหันมาให้ความสนใจต่อการพัฒนาแพลตฟอร์มอิเล็กทรอนิกส์ของตนเองให้ทันสมัยและน่าสนใจมากขึ้น ที่สำคัญคือส่งผลให้หน่วยงานมีการจัดการข้อมูลข่าวสารอย่างเป็นระบบระเบียบและเตรียมความพร้อมในการเปิดเผยข้อมูลต่อสาธารณะให้ได้รับทราบและส่งเสริมให้เกิดการตรวจสอบด้วย

เนื่องจากปัจจุบันได้ปรากฏข่าวในสื่อต่างๆ พบว่า มีเรื่องร้องเรียนเกี่ยวกับเรียกรับสินบนของ เจ้าหน้าที่ของรัฐเป็นจำนวนมาก องค์การบริหารส่วนตำบลหนองสาหร่ายจึงได้ดำเนินการ “การประเมินความเสี่ยงการทุจริต ใน ประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสินบนขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองสาหร่าย ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘ เพื่อเป็นการป้องกันการ ทุจริตและประพฤติมิชอบ ตลอดจนการกระทำที่อาจนำไปสู่การขัดกันแห่งผลประโยชน์ และอาจนำไปสู่การทุจริต คอรัปชันของบุคลากรภายในหน่วยงานต่อไป

๒. วัตถุประสงค์

๑. เพื่อประเมินความเสี่ยงการทุจริตและประพฤติมิชอบจากการปฏิบัติหน้าที่ของบุคลากร ในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสินบน

๒. กำหนดมาตรการในการบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริตและประพฤติมิชอบจากการปฏิบัติ หน้าที่ของบุคลากร

๓. เพื่อสนับสนุนและส่งเสริมให้บุคลากรของหน่วยงาน ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความซื่อสัตย์ ความเป็น ธรรม ปฏิบัติงานอย่างเป็นมืออาชีพ มีความโปร่งใส และตรวจสอบได้

๔. เพื่อสร้างความเชื่อมั่นให้กับผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทั้งภายในและภายนอกที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติ ราชการของหน่วยงาน ตลอดจนประชาชนทั่วไป

๓. ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

๑. มีมาตรการในการป้องกันความเสี่ยงการทุจริตและประพฤติมิชอบจากการปฏิบัติ หน้าที่ของ บุคลากร ในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสินบน

๒. หน่วยงานบริหารราชการแผ่นดินเป็นไปตามหลักธรรมาภิบาล ปลอดจากการทุจริต และ ประพฤติมิชอบ มีความโปร่งใส และตรวจสอบได้

๓. หน่วยงานได้รับความเชื่อมั่นจากผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทั้งภายในและภายนอกที่เกี่ยวข้องกับ การ ปฏิบัติ ราชการของหน่วยงาน ตลอดจนประชาชนทั่วไป

๔. ประเด็นความเสี่ยงทุจริตในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสินบน

การประเมินความเสี่ยงการทุจริต เป็นเครื่องมือในการป้องกันและสกัดกั้น ลด และปิดโอกาสการ ทุจริต ขององค์กร สำหรับปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘ องค์การบริหารส่วนตำบลหนองสาหร่าย ได้วิเคราะห์ประเด็น ความเสี่ยงทุจริตใน ส่วนที่เกี่ยวข้องกับ **สินบน** ของการดำเนินงานหรือการปฏิบัติหน้าที่ตามภารกิจของหน่วยงาน ในประเด็น ดังนี้

๑. การอนุมัติ อนุญาต ตามพระราชบัญญัติ การอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาตของ ทาง ราชการ พ.ศ. ๒๕๕๘
๒. การใช้อำนาจตามกฎหมาย
๓. การจัดซื้อจัดจ้าง
๔. การบริหารงานบุคคล

๕.ประเภทความเสี่ยงการทุจริต

การประเมินความเสี่ยงการทุจริต เป็นเครื่องมือในการป้องกันและสกัดกั้น ลด และปิดโอกาสการ ทุจริต ขององค์กร สำหรับปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗ ได้จัดทำประเภทของความเสี่ยงการทุจริตไว้ด้วยกัน ๔ ด้าน ประกอบด้วย

๑. ความเสี่ยงทุจริตด้านการอนุมัติ อนุญาต ตามพระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกในการ พิจารณา อนุญาตของทางราชการ พ.ศ. ๒๕๕๘
๒. ความเสี่ยงทุจริตด้านการใช้อำนาจตามกฎหมาย
๓. ความเสี่ยงทุจริตด้านการจัดซื้อจัดจ้าง
๔. ความเสี่ยงทุจริตด้านการบริหารงานบุคคล

๖.นิยามศัพท์เฉพาะ

ความเสี่ยง	เหตุการณ์ที่ยังไม่เกิด ต้องหามาตรการควบคุม
ปัญหา	เหตุการณ์ที่เกิดขึ้นแล้ว รู้อยู่แล้ว ต้องแก้ไขปัญหา
ประเด็นความเสี่ยง	เป็นขั้นตอนในการค้นหาว่ามีรูปแบบความเสี่ยง การทุจริตอย่างไรบ้าง
โอกาส (Likelihood)	โอกาสหรือความเป็นไปได้ที่เหตุการณ์จะเกิดขึ้น
ผลกระทบ (Impact)	ผลกระทบจากเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นทั้งที่เป็นตัวเงิน หรือไม่เป็นตัวเงิน
ระดับความรุนแรงของความเสี่ยงการทุจริต	คะแนนรวมที่เป็นผลจากการประเมินความเสี่ยงการ ทุจริตจาก ๒ ปัจจัย คือ โอกาสและผลกระทบ

โดยได้มีการนิยามศัพท์ที่เกี่ยวข้องกับความเสี่ยงการทุจริต (Corruption Risk) และการบริหารความเสี่ยงการทุจริต ดังนี้

คำศัพท์เฉพาะ	นิยาม
ความเสี่ยง (Risk)	➤ ความน่าจะเป็นที่จะเกิดเหตุการณ์บางอย่างซึ่งมีผลกระทบทำให้การดำเนินงานไม่บรรลุวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้หรือเบี่ยงเบนไปจากที่ กำหนด ไว้ ทั้งนี้ ผลกระทบที่เกิดขึ้นอาจส่งผลในทางบวกหรือทางลบก็ได้ (ผลกระทบทางลบ คือ ความเสี่ยง, ผลกระทบทางบวก คือ โอกาส) ➤ เหตุการณ์/การกระทำใด ๆ ที่อาจเกิดขึ้นภายใต้สถานการณ์ที่ไม่แน่นอน และส่งผลกระทบ หรือสร้างความเสียหาย (ทั้งที่เป็นตัวเงินและไม่เป็นตัว เงิน) หรือก่อให้เกิดความล้มเหลวหรือลดโอกาสที่จะบรรลุเป้าหมายขององค์กร
การบริหารความเสี่ยง (Risk Management)	➤ กระบวนการดำเนินการต่าง ๆ เพื่อลดมูลเหตุของโอกาสที่จะทำให้เกิดความเสียหายจากการดำเนินการที่ไม่เป็นไปตามแผน เพื่อให้ระดับของความเสี่ยง และผลกระทบที่จะเกิดขึ้นในอนาคตอยู่ในระดับที่สามารถยอมรับได้ ควบคุมได้ และตรวจสอบได้อย่างเป็นระบบ
ความเสี่ยงการทุจริต (Corruption Risk)	➤ .การดำเนินงานหรือการปฏิบัติหน้าที่ที่อาจก่อให้เกิดการทุจริตและประพฤติ มิชอบ หรืออาจก่อให้เกิดการขัดกันระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนกับ ผลประโยชน์ส่วนรวมของหน่วยงานในอนาคต
การทุจริต	➤ องค์กรเพื่อความโปร่งใสนานาชาติ (TI) ได้กำหนดนิยามและรูปแบบของการทุจริตเป็น ๗ ประเภท ได้แก่ ๑.การทุจริตขนาดใหญ่ (Grand Corruption) เป็นการกระทำของ เจ้าหน้าที่รัฐระดับสูงเพื่อบิดเบือนนโยบายหรือการใช้อำนาจรัฐในทางมิ ชอบ เพื่อให้ผู้นำหรือผู้บริหารประเทศได้รับผลประโยชน์จากการใช้ ทรัพยากรของชาติ ๒.การทุจริตขนาดเล็ก (Petty Corruption) เป็นการกระทำของ เจ้าหน้าที่รัฐระดับกลางและระดับล่างต่อประชาชนทั่วไป โดยการใช้ อำนาจหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายในทางมิชอบ ๓.การติดสินบน (Bribery) เป็นการเสนอ การให้ หรือสัญญาว่าจะ ให้ ผลประโยชน์ทั้งในรูปของเงิน สิ่งของ และสิ่งตอบแทนต่าง ๆ เพื่อเป็น แรงจูงใจ ให้เกิดการกระทำผิดกฎหมายหรือศีลธรรมอันดี ๔.การยักยอก (Embezzlement) คือ การที่พนักงานหรือ เจ้าหน้าที่องค์กร ของรัฐนำเงินหรือสิ่งของที่ได้รับมอบหมายให้ใช้ในหน้าที่ ราชการ มาใช้เพื่อประโยชน์ส่วนตนหรือเพื่อกิจกรรมอื่นที่ไม่เกี่ยวข้อง ๕.การอุปถัมภ์ (Patronage) เป็นรูปแบบหนึ่งของการเล่นพรรค เล่นพวก ด้วยการคัดเลือกบุคคลจากสายสัมพันธ์ทางการเมืองหรือเครือข่าย (Connection) เพื่อเข้ามาทำงานหรือเพื่อได้รับผลประโยชน์ โดยไม่คำนึงถึง คุณสมบัติและความเหมาะสม

	๖.การเลือกที่รักมักที่ชัง (Nepotism) เป็นรูปแบบหนึ่งของการ เล่นพรรค เล่นพวก โดยเจ้าหน้าที่ของรัฐจะใช้อำนาจที่มีในการให้ผล ประโยชน์หรือให้ หน้าที่การงานแก่ เพื่อน ครอบครัว หรือบุคคลใกล้ชิด โดย ไม่คำนึงถึงคุณสมบัติ และความเหมาะสม ๗.ผลประโยชน์ทับซ้อน (Conflict of Interest) คือ การขัดกัน ระหว่างประโยชน์ ส่วนตนกับประโยชน์ส่วนรวม อันเกิดจากที่บุคคลต้องมีหน้าที่หรือ สถานะมากกว่า ๑ สถานะ
การขัดกันระหว่าง ประโยชน์ส่วนตน กับ ประโยชน์ส่วนรวม	➤ การที่เจ้าหน้าที่ของรัฐกระทำการใดๆ หรือดำเนินการในกิจการสาธารณะที่เป็นการ ดำเนินการตามอำนาจหน้าที่หรือความรับผิดชอบในกิจการของรัฐ หรือองค์กรของรัฐ เพื่อประโยชน์ของรัฐหรือเพื่อประโยชน์ของส่วนรวม แต่ เจ้าหน้าที่ของรัฐได้มี ผลประโยชน์ส่วนตนเข้าไปแอบแฝง หรือเป็นผู้ที่มีส่วน ได้เสียในรูปแบบต่างๆ หรือนำ ประโยชน์ส่วนตนหรือความสัมพันธ์ส่วนตน เข้ามามีอิทธิพลหรือเกี่ยวข้องในการใช้ อำนาจหน้าที่หรือดุลยพินิจในการ พิจารณาตัดสินใจในการกระทำการใดๆ หรือ ดำเนินการดังกล่าวขึ้น เพื่อแสวงหาประโยชน์ในทางการเงินหรือประโยชน์อื่นๆ สำหรับ ตนเองหรือ บุคคลใดบุคคลหนึ่ง
ความเสี่ยง / ปัญหา	ความเสี่ยง : เหตุการณ์ที่ยังไม่เกิด ต้องหามาตรการควบคุมปัญหา : เหตุการณ์ที่เกิดขึ้น แล้ว รู้อยู่แล้ว ต้องแก้ไขปัญหา
ประเด็นความเสี่ยง	เป็นขั้นตอนในการค้นหาว่ามีรูปแบบความเสี่ยงการทุจริตอย่างไรบ้าง
โอกาส (Likelihood)	โอกาสหรือความเป็นไปได้ที่เหตุการณ์จะเกิดขึ้น
ผลกระทบ (Impact)	ผลกระทบจากเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นทั้งที่เป็นตัวเงินหรือไม่เป็นตัวเงิน
ระดับความรุนแรงของ ความเสี่ยงการทุจริต (Risk Score)	คะแนนรวมที่แสดงให้เห็นถึงระดับความรุนแรงของความเสี่ยงการทุจริตที่เป็นผลจาก การประเมินความเสี่ยงการทุจริต จาก ๒ ปัจจัย คือ โอกาส (Likelihood) และ ผลกระทบ (Impact)

๗.กรอบการประเมินความเสี่ยงการทุจริต

การประเมินความเสี่ยง (Risk Assessment) สอดคล้องกับหลักการ ที่ ๘ – การพิจารณาโอกาสที่ จะเกิด การทุจริต ซึ่งเป็นหนึ่งในองค์ประกอบของ หลักการควบคุมภายในองค์กร (Control Environment) ตาม มาตรฐาน COSO ๒๐๑๓ (Committee of Sponsoring Organizations ๒๐๑๓) ซึ่งเป็นหลักการ ที่ได้รับการ ยอมรับอย่างแพร่หลายที่ได้กำหนดกรอบการควบคุมภายในองค์กร ไว้ด้วยกัน ๕ องค์ประกอบ ๑๗ หลักการ ดังนี้

องค์ประกอบที่ ๑ : สภาพแวดล้อมการควบคุม (Control Environment)

- หลักการที่ ๑ – องค์กรยึดหลักความซื่อตรงและจริยธรรม
- หลักการที่ ๒ – คณะกรรมการแสดงออกถึงความรับผิดชอบต่อการกำกับดูแล
- หลักการที่ ๓ – คณะกรรมการและฝ่ายบริหาร มีอำนาจการสั่งการชัดเจน
- หลักการที่ ๔ – องค์กร จุง รักษาไว้ และจูงใจพนักงาน
- หลักการที่ ๕ – องค์กรผลักดันให้ทุกตำแหน่งรับผิดชอบต่อการควบคุมภายใน

องค์ประกอบที่ ๒ : การประเมินความเสี่ยง (Risk Assessment)

หลักการที่ ๖ – กำหนดเป้าหมายชัดเจน

หลักการที่ ๗ – ระบุและวิเคราะห์ความเสี่ยงอย่างครอบคลุม

หลักการที่ ๘ – พิจารณาโอกาสที่จะเกิดการทุจริต

หลักการที่ ๙ – ระบุและประเมินความเปลี่ยนแปลงที่จะกระทบต่อการควบคุมภายใน

องค์ประกอบที่ ๓ : กิจกรรมการควบคุม (Control Activities)

หลักการที่ ๑๐ – ควบคุมความเสี่ยงให้อยู่ในระดับที่ยอมรับได้

หลักการที่ ๑๑ – พัฒนาระบบเทคโนโลยีที่ใช้ในการควบคุม

หลักการที่ ๑๒ – ควบคุมให้นโยบายสามารถปฏิบัติได้

องค์ประกอบที่ ๔ : สารสนเทศและการสื่อสาร (Information and Communication)

หลักการที่ ๑๓ – องค์กรมีข้อมูลที่เกี่ยวข้องและมีคุณภาพ

หลักการที่ ๑๔ – มีการสื่อสารข้อมูลภายในองค์กร ให้การควบคุมภายในดำเนินต่อไปได้

หลักการที่ ๑๕ – มีการสื่อสารกับหน่วยงานภายนอก ในประเด็นที่อาจกระทบต่อการควบคุมภายใน

องค์ประกอบที่ ๕ : กิจกรรมการกำกับติดตามและประเมินผล (Monitoring Activities)

หลักการที่ ๑๖ – ติดตามและประเมินผลการควบคุมภายใน

หลักการที่ ๑๗ – ประเมินและสื่อสารข้อบกพร่องของการควบคุมภายในทันเวลาและเหมาะสม

การประเมินความเสี่ยง (Risk Assessment) เป็นหนึ่งในองค์ประกอบของหลักการควบคุม ภายในองค์กร (Control Environment) ตามมาตรฐาน COSO ๒๐๑๓ (Committee of Sponsoring Organizations ๒๐๑๓) ซึ่งในส่วนของการประเมินความเสี่ยงการทุจริตสอดคล้องกับหลักการที่ ๘ การพิจารณา โอกาสที่จะเกิดการทุจริต โดยกรอบในการประเมินความเสี่ยงการทุจริต ประกอบด้วย ๔ กระบวนการ ดังนี้

กรอบหรือภาระงานในการประเมินความเสี่ยงการทุจริต	
Corrective	แก้ไขปัญหาที่เคยรับรู้ว่าจะเกิดขึ้น / สิ่งที่มีประวัติดูอยู่แล้ว และจะอย่างไรเพื่อไม่ให้เกิดขึ้นซ้ำอีก
Detective	ความน่าจะเป็นที่จะเกิดเหตุการณ์บางอย่างซึ่งมีผลกระทบทำให้การดำเนินงาน ไม่บรรลุวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้หรือเบี่ยงเบนไปจากที่กำหนดไว้ ทั้งนี้ ผลกระทบที่เกิดขึ้นอาจส่งผลในทางบวกหรือทางลบก็ได้ (ผลกระทบทางลบ คือ ความเสี่ยง ผลกระทบทางบวก คือ โอกาส)
Preventive	ป้องกัน หลีกเลี่ยงพฤติกรรมที่นำไปสู่การสุ่มเสี่ยงต่อการกระทำผิด ในส่วนที่ พฤติกรรมที่เคยรับรู้ว่าจะเคยเกิดมาก่อน คาดหมายได้ว่ามีโอกาสสูงที่จะเกิดซ้ำอีก ทั้งที่รู้ว่าทำไปมีความเสี่ยงต่อการทุจริต จะต้องหลีกเลี่ยงด้วยการปรับ Workflow ใหม่ ไม่เปิดช่องว่างให้การทุจริตเข้ามาอีก

Forecasting	การพยากรณ์ประมาณการสิ่งที่จะเกิดขึ้นและป้องกัน ป้องปรามล่วงหน้าในเรื่องประเด็นที่ไม่คุ้นเคย ในส่วนที่เป็นปัจจัยความเสี่ยงที่มาจากผลกระทบประมาณ การล่วงหน้าในอนาคต
-------------	---

๘.วิธีการประเมินความเสี่ยงการทุจริต

การประเมินความเสี่ยงการทุจริต ดำเนินการผ่าน ๓ ขั้นตอนสำคัญ ดังนี้

วิธีการ/ขั้นตอนการประเมินความเสี่ยงการทุจริต

๑. กำหนดเกณฑ์ การประเมินความเสี่ยงการทุจริต

เป็นขั้นตอนก่อนทำการประเมินความเสี่ยงของหน่วยงานที่ต้องกำหนดเกณฑ์สำหรับใช้ในการประเมินความเสี่ยงการทุจริตของกระบวนการ หรือโครงการที่ทำการ ประเมินตามความเหมาะสม โดยพิจารณาจาก ๒ ปัจจัย คือ ด้านโอกาส และด้าน ผลกระทบ

- โอกาสที่จะเกิด (Likelihood) : พิจารณาความเป็นไปได้ที่จะเกิดเหตุการณ์ ความ เสี่ยงในช่วงเวลาหนึ่งในรูปของความถี่หรือความน่าจะเป็นที่จะเกิด เหตุการณ์นั้น ๆ
- ผลกระทบ (Impact) : การวัดความรุนแรงของความเสียหายที่จะเกิดขึ้นจาก ความเสี่ยงนั้น โดยสามารถแบ่งเป็นผลกระทบด้านการเงิน และผลกระทบที่ไม่ใช่ การเงิน

วิธีการ/ขั้นตอนการประเมินความเสี่ยงการทุจริต

๑. กำหนดเกณฑ์ การประเมินความเสี่ยงการทุจริต

ระดับความรุนแรงของความเสี่ยงการทุจริต (Risk Score)					
โอกาส (Likelihood)	ผลกระทบ (Impact)				
	1	2	3	4	5
5	ปานกลาง	สูง	สูงมาก	สูงมาก	สูงมาก
4	ต่ำ	ปานกลาง	สูง	สูงมาก	สูงมาก
3	ต่ำ	ปานกลาง	สูง	สูง	สูงมาก
2	ต่ำ	ต่ำ	ปานกลาง	ปานกลาง	สูง
1	ต่ำ	ต่ำ	ต่ำ	ต่ำ	ปานกลาง

๒. การประเมินความเสี่ยงการทุจริต

เป็นขั้นตอนการระบุประเด็นความเสี่ยงการทุจริต และการจัดระดับความรุนแรงของความเสี่ยงการทุจริต โดยการอธิบายรายละเอียดเหตุการณ์ที่มีโอกาสเกิดความ เสี่ยงการทุจริตว่ามีรูปแบบพฤติกรรมการณ์การทุจริตที่ในแต่ละขั้นตอนในการดำเนินงาน ของกระบวนการหรือโครงการที่ทำการประเมินให้มีความชัดเจนมากที่สุด โดยอาจ ค้นหาจาก ความเสี่ยงที่เคยเกิด หรือคาดว่าจะเกิดซ้ำสูง/มีประวัติอยู่แล้ว (Known Factor) และไม่เคย เกิดหรือไม่มีประวัติมาก่อน แต่มีความเสี่ยงจากการพยากรณ์ใน อนาคตว่ามีโอกาสเกิด (Unknown Factor)

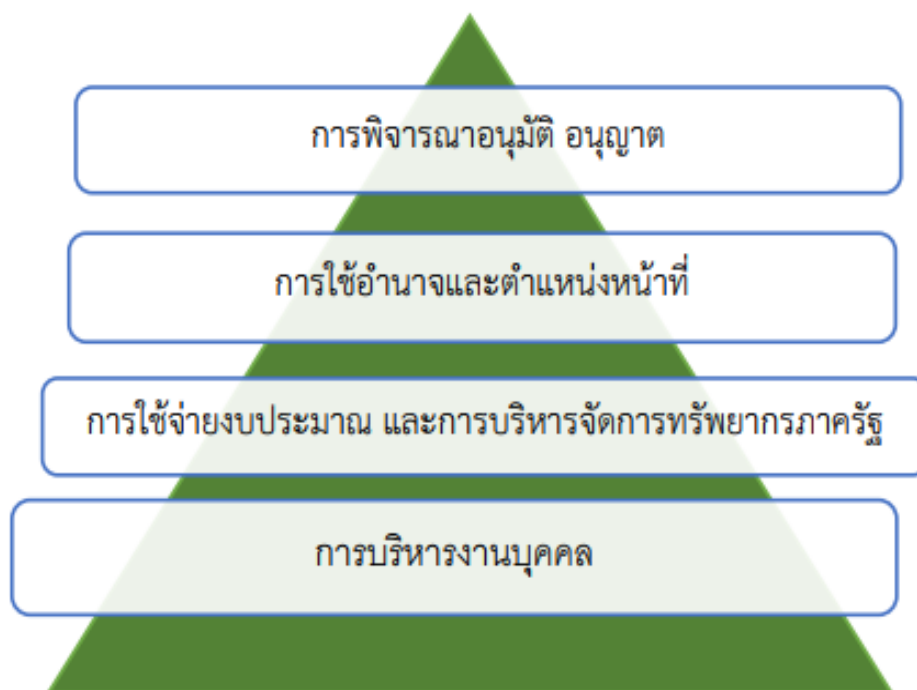
๓. การจัดทำแผนบริหาร ความเสี่ยงการทุจริต และ ประพฤติมิชอบ	เป็นการกำหนดวิธีการหรือแนวทางเพื่อควบคุม หรือลดโอกาสความเสี่ยง การทุจริต โดยการนำมาตรการควบคุมความเสี่ยงการทุจริตของกระบวนการ หรือโครงการ ที่ทำการประเมินของหน่วยงานที่มีอยู่ในปัจจุบัน มาทำการ ประเมินว่ามีประสิทธิภาพ อยู่ในระดับใดเพื่อพิจารณาจัดทำมาตรการควบคุม ความเสี่ยงการทุจริตเพิ่มเติม ทั้งนี้ ควรเชื่อมโยงให้สอดคล้องกับความเสี่ยงที่ ประเมินไว้ และต้องมีการติดตามเพื่อประเมิน การบริหารความเสี่ยงการทุจริต ในกิจกรรมตามแผนบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริต ที่กำหนดไว้
--	---

๙.วิธีการประเมินความเสี่ยงการทุจริตในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสินบน

การประเมินความเสี่ยงการทุจริต ดำเนินการผ่าน ๓ ขั้นตอนสำคัญ ดังนี้

- ๙.๑ กำหนดเกณฑ์การประเมิน ความเสี่ยงการทุจริตในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสินบน พิจารณา
จาก ๒ ปัจจัย คือ
- โอกาสที่จะเกิด (Likelihood): พิจารณาความเป็นไปได้ที่จะเกิดเหตุการณ์ความเสี่ยงใน
ช่วงเวลาหนึ่งในรูปของความถี่หรือความน่าจะเป็นที่จะเกิดเหตุการณ์นั้นๆ
 - ผลกระทบ (Impact): การวัดความรุนแรงของความเสียหายที่จะเกิดขึ้นจากความเสี่ยงนั้น
โดยสามารถแบ่งเป็นผลกระทบด้านการเงินและผลกระทบที่ไม่ใช่การเงิน
 - การประเมินความเสี่ยงการทุจริตและพฤติมิชอบขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองสาหร่าย
ในปีงบประมาณพ.ศ. ๒๕๖๘ ดำเนินการผ่านการวิเคราะห์ข้อมูลโดยการพิจารณากระบวนการจัดการความเสี่ยง
การทุจริตและประพฤติ มิชอบขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองสาหร่าย ที่ได้ดำเนินการผ่านมา รวมถึงข้อมูล
สถิติเรื่องร้องเรียนการ ทุจริตและเรื่อง การลงโทษทางวินัยของเจ้าหน้าที่ ตลอดจนการวิเคราะห์ข้อมูลจากความ
คิดเห็นของผู้มีส่วนได้ส่วน เสียภายในและภายนอกที่ได้สะท้อนผ่านผลคะแนนเครื่องมือแบบวัด IIT และ EIT ของ
การประเมิน ITA ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘
 - สำหรับปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘ องค์การบริหารส่วนตำบลหนองสาหร่ายได้วิเคราะห์ประเด็น
ความเสี่ยงทุจริต ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับสินบน ของการดำเนินงานหรือการปฏิบัติหน้าที่ตามภารกิจของหน่วยงาน
ในประเด็น ดังนี้

๑. การอนุมัติ อนุญาต ตามพระราชบัญญัติ การอำนวยความสะดวกในการพิจารณา อนุญาตของ
ทางราชการ พ.ศ. ๒๕๕๘
- ๒.การใช้อำนาจตามกฎหมาย
- ๓.การจัดซื้อจัดจ้าง
- ๔.การบริหารงานบุคคล

๑) เกณฑ์โอกาสเกิดการทุจริต (Likelihood)

ระดับ	โอกาสจะเกิด	คำอธิบาย
๕	สูงมาก	มีโอกาสเกิดขึ้นเป็นประจำ
๔	สูง	มีโอกาสเกิดขึ้นบ่อยครั้ง
๓	ปานกลาง	มีโอกาสเกิดขึ้นบางครั้ง
๒	น้อย	มีโอกาสเกิดขึ้นน้อยครั้ง
๑	น้อยมาก	มีโอกาสเกิดขึ้นยาก

๒) เกณฑ์ผลกระทบ (Impact)

ระดับ	โอกาสจะเกิด	คำอธิบาย
๕	สูงมาก	กระทบต่องบประมาณและ/หรือความเชื่อมั่นของสังคมระดับสูงมาก
๔	สูง	กระทบต่องบประมาณและ/หรือความเชื่อมั่นของสังคมระดับสูง
๓	ปานกลาง	กระทบต่องบประมาณและ/หรือความเชื่อมั่นของสังคมระดับปานกลาง
๒	น้อย	กระทบต่องบประมาณและ/หรือความเชื่อมั่นของสังคมระดับต่ำ
๑	น้อยมาก	กระทบต่องบประมาณและ/หรือความเชื่อมั่นของสังคมระดับต่ำมาก

๓)เกณฑ์การวัดระดับความรุนแรงของความเสี่ยงการทุจริต (Risk Score)

ระดับความรุนแรงของความเสี่ยงการทุจริต (Risk Score)					
โอกาส (Likelihood)	ผลกระทบ (Impact)				
	๑	๒	๓	๔	๕
๕	ปานกลาง	สูง	สูงมาก	สูงมาก	สูงมาก
๔	ต่ำ	ปานกลาง	สูง	สูงมาก	สูงมาก
๓	ต่ำ	ปานกลาง	สูง	สูง	สูงมาก
๒	ต่ำ	ต่ำ	ปานกลาง	ปานกลาง	สูง
๑	ต่ำ	ต่ำ	ต่ำ	ต่ำ	ปานกลาง

หมายเหตุ : ระดับความเสี่ยง = โอกาส x ผลกระทบ

ระดับความเสี่ยง (Risk Matrix) พิจารณาตามเกณฑ์ในการจัดการความเสี่ยง สามารถกำหนดได้ หลายระดับและตามแต่ช่วงคะแนนที่กำหนด ตามตัวอย่างกำหนดที่ ๕ ระดับ ดังนี้

ลำดับ ความ เสี่ยง	ระดับความเสี่ยง	ช่วงคะแนน	เขตสี (zone)
๑	ความเสี่ยงระดับสูงมาก (Extreme Risk : E)	๒๐ - ๒๕ คะแนน	แดง
๒	ความเสี่ยงระดับสูง (High Risk : H)	๑๐ - ๑๖ คะแนน	ส้ม
๓	ความเสี่ยงระดับปานกลาง (Moderate Risk : M)	๔ - ๙ คะแนน	เหลือง
๔	ความเสี่ยงระดับน้อย (Low Risk : L)	๒ - ๓ คะแนน	เขียว
๕	ความเสี่ยงระดับน้อยมาก (Least Risk : L)	๑ คะแนน	ฟ้า

๔)ช่วงคะแนนระดับความรุนแรงของความเสี่ยงการทุจริต

ลำดับ	ระดับความเสี่ยง	ช่วงคะแนน
๑	ความเสี่ยงระดับสูงมาก	๑๕ - ๒๕ คะแนน
๒	ความเสี่ยงระดับสูง	๙ - ๑๔ คะแนน
๓	ความเสี่ยงระดับปานกลาง	๕ - ๘ คะแนน
๔	ความเสี่ยงระดับต่ำ	๑ - ๔ คะแนน

๙.๒ การประเมินความเสี่ยงการทุจริตในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสินบน

ขั้นตอนที่ ๑ ระบุประเด็นความเสี่ยงการทุจริต โดยการอธิบายรายละเอียด รูปแบบ เหตุการณ์ที่มีโอกาสเกิดความเสี่ยงการทุจริตว่ามีรูปแบบพฤติการณ์การทุจริตที่ในแต่ละขั้นตอนในการดำเนินงาน ของกระบวนการ หรือโครงการที่ทำการประเมินให้มีความชัดเจนมากที่สุด โดยอาจค้นหาจากความเสี่ยงที่เคยเกิด หรือคาดว่าจะเกิดซ้ำสูง/มีประวัติอยู่แล้ว (Known Factor) และไม่เคยเกิดหรือไม่มีประวัติมาก่อน แต่มีความเสี่ยง จากการพยากรณ์ในอนาคตว่ามีโอกาสเกิด (Unknown Factor)

ขั้นตอนที่ ๒ การจัดระดับความรุนแรงของความเสี่ยงการทุจริต

ขั้นตอนที่ ๓ การประเมินการควบคุมความเสี่ยง ต้องคำนึงถึงความเสี่ยงในภาพรวมของการ ดำเนินงาน เรื่องที่จะทำการประเมินด้วย เนื่องจากในกระบวนการปฏิบัติงานตามขั้นตอนอาจไม่พบความเสี่ยง หรือ โอกาสเสี่ยงต่ำแต่อาจพบว่ามีความเสี่ยงในเรื่องนั้นๆ ในการดำเนินงานที่ไม่ได้อยู่ในขั้นตอนก็เป็นได้ โดยไม่ต้อง คำนึงว่าหน่วยงานจะมีมาตรการป้องกันหรือแก้ไขความเสี่ยงการทุจริตในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสินบนนั้นอยู่แล้ว

๑๐.การจัดทำแผนบริหารความเสี่ยงการทุจริตในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสินบน

เป็นการกำหนดวิธีการหรือแนวทางเพื่อควบคุมหรือลดโอกาสความเสี่ยงการทุจริต โดยการนำ มาตรการ ควบคุมความเสี่ยงการทุจริตของกระบวนการหรือโครงการที่ทำการประเมินของหน่วยงานที่มีอยู่ในปัจจุบัน มาทำการประเมินว่ามีประสิทธิภาพอยู่ในระดับใด เพื่อพิจารณาจัดทำมาตรการควบคุมความเสี่ยงการทุจริต เพิ่มเติม

ทั้งนี้ ควรเชื่อมโยงให้สอดคล้องกับความเสี่ยงที่ประเมินไว้ และต้องมีการติดตามเพื่อประเมินการ บริหาร ความเสี่ยงการทุจริตในกิจกรรมตามแผนบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริตที่กำหนดไว้

๑๑.การประเมินความเสี่ยงการทุจริตในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสินบน

จากการประเมินความเสี่ยงการทุจริตในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสินบน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘ พบว่า ยังคงมีความเสี่ยงการทุจริตในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสินบนที่องค์การบริหารส่วนตำบลหนองสาหร่าย จำเป็นต้องมี การควบคุมให้อยู่ในระดับที่ยอมรับได้ จำนวน ๑๐ เหตุการณ์ (เหตุการณ์ความเสี่ยงที่ยังอยู่ในระดับ ต่ำ - ปานกลาง) โดยกำหนดแนวทาง/มาตรการจัดการความเสี่ยง ดังต่อไปนี้

ประเด็น	เหตุการณ์ความเสี่ยง	ระดับของความเสี่ยง (โอกาส X ผลกระทบ)	มาตรการ/แนวทาง จัดการความเสี่ยง
๑. การอนุมัติ อนุญาต ตามพระราชบัญญัติการ อำนาจความสะดวกใน การพิจารณาอนุญาตของ ทางราชการ พ.ศ.๒๕๕๘	๑.เจ้าหน้าที่มีการรับสินบนจากผู้ ขออนุญาตก่อสร้างอาคาร รื้อ ถอน ดัดแปลง เพื่อให้ผ่าน มาตรฐาน ๒. เจ้าหน้าที่มีการเรียกรับสินบน จากผู้ขออนุญาตประกอบกิจการ	๑x๒ (ระดับต่ำ) ไม่มีความเสี่ยงการ ทุจริต	๑. ประกาศนโยบายเจ้าหน้าที่ ของรัฐทุกคนไม่รับของขวัญและ ของกำนัลทุกชนิดจากการปฏิบัติ หน้าที่ (No Gift Policy) ประจำปีงบประมาณ ๒๕๖๘

ประเด็น	เหตุการณ์ความเสี่ยง	ระดับของความเสี่ยง (โอกาส X ผลกระทบ)	มาตรการ/แนวทาง จัดการความเสี่ยง
	ในพื้นที่ เพื่อแลกกับใบอนุญาตประกอบกิจการ เพื่อเอื้อประโยชน์ให้กับผู้ขออนุญาตบางรายในกรณีที่ตั้งสถานประกอบการ ไม่เป็นไปตามหลักเกณฑ์		และเผยแพร่ให้ เจ้าหน้าที่ทุกคนได้รับทราบและถือปฏิบัติ ๒. จัดทำแผนผังขั้นตอนการปฏิบัติงานตามกฎหมาย เผยแพร่ ณ จุดบริการ ๓.การจัดทำคู่มือการใช้บริการประชาชน
๒. การใช้อำนาจตามกฎหมาย/การให้บริการตามภารกิจ	๑. เจ้าหน้าที่มีพฤติกรรมเลือกปฏิบัติกับประชาชนผู้มาติดต่อ ๒. ใช้อำนาจตามกฎหมายเพื่อช่วยเหลือญาติหรือพวกพ้อง ๓. ใช้อำนาจเรียกเงิน เพื่อแลกกับการลัดคิวเข้ารับบริการและอำนวยความสะดวกในการให้บริการ	๒x๒ (ระดับปานกลาง)	๑.มาตรการป้องกันการขัดกันระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนกับผลประโยชน์ส่วนรวม ๒. ประกาศนโยบายเจ้าหน้าที่ของรัฐทุกคนไม่รับของขวัญและของกำนัลทุกชนิดจากการปฏิบัติหน้าที่ (No Gift Policy) ๓. บุคลากรทุกคนปฏิบัติหน้าที่เป็นไปตามระเบียบ/กฎหมาย ๔. ผู้บังคับบัญชาควบคุมกำกับดูแลการปฏิบัติหน้าที่
๓. การจัดซื้อจัดจ้าง	๑. การเรียนรับเงินจากบริษัทฯ ผู้รับจ้าง เพื่อแลกกับการกำหนด TOR โดยการ Lock spec เพื่อเอื้อประโยชน์ให้กับบริษัทฯ ผู้รับจ้าง	๓x๓ (ระดับสูง)	๑. อบรมความรู้กฎหมายเกี่ยวกับการจัดซื้อจัดจ้าง ๒. อบรมความรู้เกี่ยวกับการขัดกันแห่งผลประโยชน์ ๓. ส่งเสริมให้มีการเปิดเผยข้อมูลจัดซื้อจัดจ้างบนเว็บไซต์ของหน่วยงาน
๔. การบริหารงานบุคคล	๑. การใช้อำนาจหน้าที่ในการเรียกรับสินบนจากผู้สมัครงานเพื่อแลกกับการได้รับคัดเลือกเข้าทำงาน ๒. การซื้อขายตำแหน่ง การรับสินบนในรูปแบบ ผลประโยชน์ทั้งที่เป็นตัวเงินและประโยชน์รูปแบบอื่น เพื่อให้ได้มาซึ่งการ	๔x๑ (ระดับต่ำ)	๑. การกำหนดหลักเกณฑ์ในการบริหารงานบุคคลให้ชัดเจนและเป็นรูปธรรม ๒.มาตรการแสดงเจตนาารมณ์ในการนำหลักคุณธรรมมาใช้ในการบริหารงานของผู้บริหาร

ประเด็น	เหตุการณ์ความเสี่ยง	ระดับของความเสี่ยง (โอกาส X ผลกระทบ)	มาตรการ/แนวทาง จัดการความเสี่ยง
	เลื่อนตำแหน่ง หรือความดี ความชอบพิเศษ ๓. การใช้อำนาจหน้าที่ในการ เรียกรับสินบนเพื่อส่งผลที่เป็น คุณแก่ฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งหรือบุคคล ใด บุคคลหนึ่งโดยไม่เป็นธรรม		

จากการวิเคราะห์ความเสี่ยงการทุจริตและประพฤตินิชอบของเจ้าหน้าที่ และมาตรการจัดการความเสี่ยงข้างต้น พบว่า ไม่เคยปรากฏข้อมูล หรือการร้องเรียนในเรื่องดังกล่าวแต่ประการใด เป็นเพียงการประมาณการว่าอาจจะเกิดเหตุการณ์ดังกล่าวขึ้นในอนาคต องค์การบริหารส่วนตำบลหนองสาหร่าย เล็งเห็นความสำคัญในเรื่องดังกล่าว จึงได้ทำการจัดมาตรการต่าง ๆ เพื่อเป็นการป้องปรามบุคลากรขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองสาหร่ายขึ้น อันเป็นการไม่ปรมาท และเพื่อสร้างความตระหนักรู้ในบทบาทบุคลากร และสร้างจิตสำนึกที่ดีตามประมวลจริยธรรมที่พึงปฏิบัติ